

El passat 30 d'abril va morir el periodista Jordi Estadella a 61 anys d'edat, després d'una llarga malaltia. Àlter ego de Tito B. Diagonal, el seu personatge més entranyable, aquest periodista va deixar petjada tant a la ràdio com a la televisió. Locutor, presentador, gastrònom i actor de doblatge, la seva veu ha passat als annals del periodisme català per la seva versatilitat i per haver renovat el món de la ràdio. La televisió, que li va donar la màxima popularitat als anys vuitanta, fou el colofó d'una carrera tan variada com exitosa.

Adéu a la veu i humanitat de Jordi Estadella

■ Josep Maria Bachs

Per conèixer la importància i els valors professionals de Jordi Estadella cal anar cap enrere i recordar la història de Radio Juventud (RJ) de Barcelona. I per fer-ho amb coneixement caldria llegir el llibre que va escriure Miquel Arguimbau (*Memòries de Radio Juventud, la ràdio "Al mil por mil"*, Col·lecció "Vaixells de Paper") i que va publicar el Col·legi de Periodistes de Catalunya.

Però com a recordatori, vull explicar que Radio Juventud de Barcelona va néixer com a ràdio-escola de radiofonisme i que en varen sortir grans professionals, magnífics locutors polivalents com Juan Antonio Fernández Abajo, Jose Antonio Rodríguez, Ricard Fernández Deu, Cruz Roman, Maribel Álvarez, Pilar Morales, etc. Tots ells ben preparats, amb una formació clàssica de l'època, grans veus i que, la majoria, van passar a treballar a Radio Nacional de España a Barcelona. Amb tot, va ser a mitjans dels seixanta, potser per una conjunció astral o per un toc del destí, que es va organitzar una revolució sorprenent. Tot i així, no van ser ni el destí ni els astres: va ser la falta de mitjans d'una emissora modesta, molt modesta, la que va esperonar la imaginació i la creativitat a un grup d'aprenents de Radio Juventud. Potser va ser allò de "la imaginació al poder" del Maig del 68. Davant de l'atonía i el clasicisme de la ràdio en general, i amb la influència d'una ràdio pirata anglesa i de

la francesa Radio Montecarlo, varen trencar les fórmules conegudes.

Hi ha un altre factor important a tenir en compte: el director de Radio Juventud, Josep Lluís Surroca, va posar en marxa l'FM, un canal del qual disposaven les altres emissores de la ciutat, però que feien simplement una funció de "fil musical" i poca cosa més, sense audiència. En canvi, Surroca va demanar als seus millors locutors que es passessin a l'FM i fessin allò que volguessin amb una eina de la qual RJ va ser la primera: el so estereofònic.

I l'emissora es va convertir en la primera, la més preuada per la gent jove, que va exhaurir les existències de transistors estèreo, fent honor al seu nom "RJ 2". *El clan de la una i Al mil por mil* van arrossegar l'audiència majoritària en un estil sense precedents, fent una radio càlida, atrevida, participativa, de gran volada. N'eren els herois Josep Maria Pallardó i Jordi Estadella, els espais musicals de Joan Comellas i Françoise –l'un surrealista i l'altre desvergonyida i suggerent–, les tertúlies impossibles de Jordi Vendrell, Montesol i Onliyu, els espais juvenils de Miguel Sánchez Bande i Miquel Arguimbau...

I aquí –i dispensin la digressió– ja puc parlar de Jordi Estadella. Amb una introversió acollidora, una manera intel·ligent de presentar, de sentir i fer sentir la música, una veu plena de matisos tan

Jordi Estadella va assolir la popularitat als anys vuitanta gràcies a diferents programes de televisió. Foto: RTVE

agradables i tan propers, tan de tu a tu, eren el contrast de l'agilitat, l'enginy i la modernitat de Jose Maria Pallardó (*!Hola, pops!*). Radio Juventud, la número 1.

I d'aquell programa nocturn, *Al mil por mil*, de la mà del seu promotor, Ernest Riveras, va sorgir un altre fenomen que

Va crear Tito B. Diagonal, entranyable i estimat, tot i l'embolcall de *pijo* irreverent amb les classes humils

crearia milers d'adeptes: Tito B. Diagonal, un personatge creat per Jordi Estadella, entranyable i estimat, tot i el seu embolcall de *pijo* irreverent amb les classes humils. De ben segur que algú encara recorda la seva petició a l'ajun-

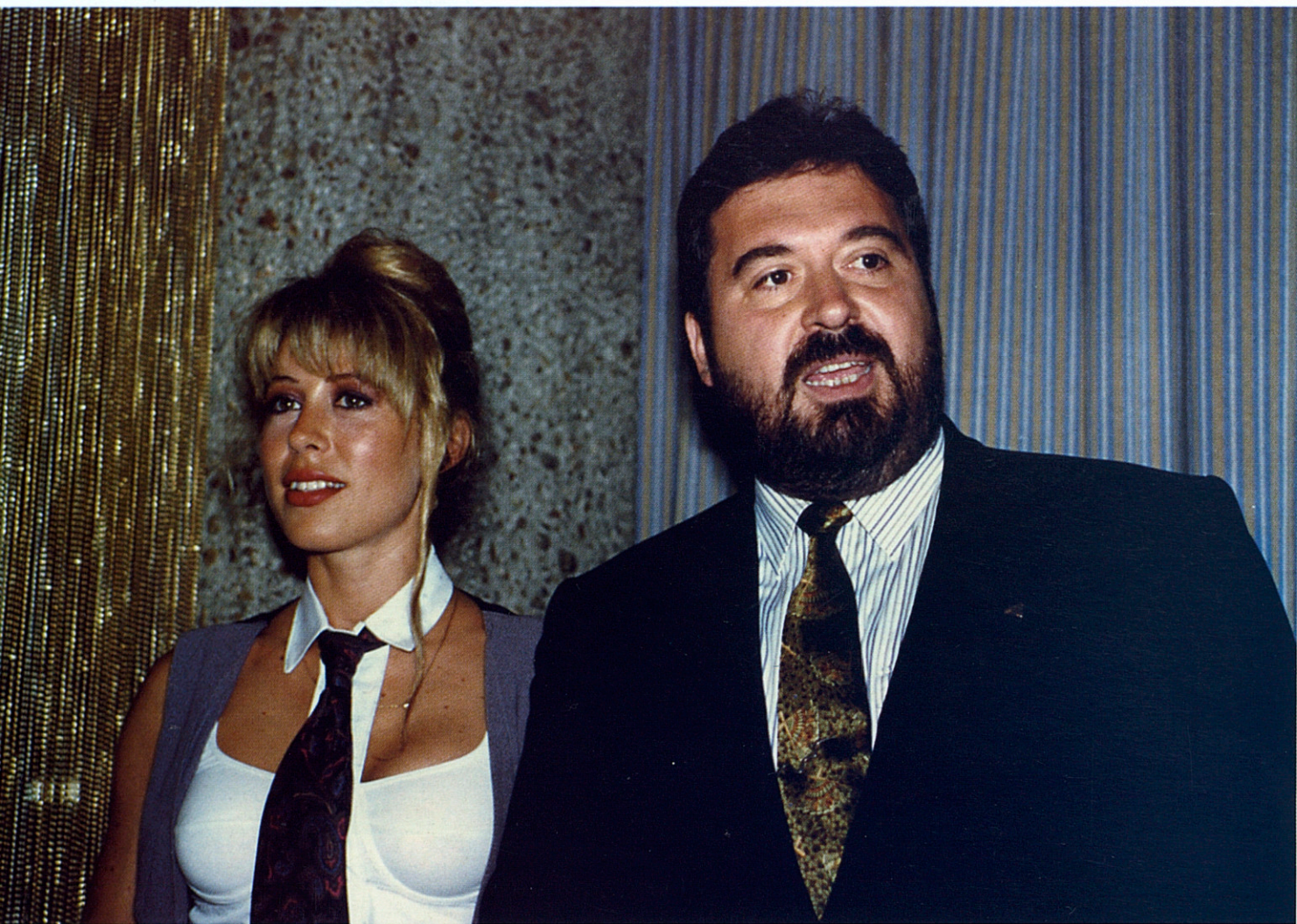
tament de la ciutat d'un carril Lamborghini per poder anar com cal de Pedralbes al centre.

Una història brillant la de Radio Juventud i els seus professionals, on es va poder treballar amb llibertat absoluta, sense condicionaments de cap mena, veient passar del franquisme a la democràcia, tot i pertànyer a la "cadena de radiodifusió del Movimiento". Allà, l'únic "movimiento" va ser el de les neurones i la creativitat.

I un bon dia es van conjurar Jose Maria Pallardó, Miquel Arguimbau, Jordi Estadella i jo mateix amb l'ajut tècnic de Maria Jesús Roman i va néixer un programa d'humor veritablement trencador i (ja no cal ser modestos), excel·lent: *El Sacapuntas*, una caricatura

Un periodista versàtil

Jordi Estadella es va iniciar a Radio Juventud on va triomfar amb *Al mil por mil* i el recordat Tito B. Diagonal. La popularitat li arribà als vuitanta amb programes de televisió com *Piano Bar* i *Filiprim* (TV3) o *Un, dos, tres* i *El Semáforo* (TVE). En el doblatge, va donar veu a Peters Sellers i a personatges de ficció (l'ós Yogui o l'inspector Gadget). Apassionat de la gastronomia, va presentar *De Boca en boca* (COMRàdio). Poc abans de morir, va rebre el premi Ràdio Associació.

Entre 1991 i 1993 Estadella va presentar *Un, dos, tres...* responda otra vez al costat de Miriam Díaz Aroca. Foto: RTVE

de la vida real, quotidiana i de la política. Jose Maria Pallardó era l'ànima i Jordi Estadella el gran guinyol; ell era la veu, o més ben dit, la paròdia, de Tarradellas, de Pujol, d'un camarlenc vaticà, d'un general sud-americà... qui fos, i ho feia amb una mestria i un sentit de l'humor extraordinari. Un programa que vàrem fer perquè ens venia de gust i sense cobrar.

Poc temps després, a Radio Juventud, van sorgir altres professionals excel·lents de la mà d'Agustín Rodríguez, (el veritable continuador de la ràdio-escola) com Eduard Boet, Jordi Basté, Antoni Bassas i Alfons Arús, entre altres. La llavor d'aquella revolució havia pres força. La televisió va ser el segon camí de

Jordi Estadella. Programes a Madrid, com el mític *Un, dos, tres*. I a TV3 *Piano Bar* –amb guions de Vázquez Montalbán–, *Filiprim*...

Però la televisió mai no va superar la

Treballar amb ell era una festa. Sabies que tot ho faria bé, sense perdre temps, a la primera, i que t'ho passaries magníficament

creativitat de la ràdio per tots els condicionants que s'imposen al mitjà. Tot i haver de servir a les idees dels altres, en Jordi va deixar palesa la seva personalitat, va saber omplir la pantalla, com se sol dir.

Treballar amb ell era una festa. Sabies que tot ho faria bé, sense perdre temps, a la primera, i que t'ho passaries magníficament amb ell.

Home inquiet i sorprenentment versàtil es va capbussar també en els camps del doblatge i la gastronomia, però jo vull parar en el record de la ràdio a la qual va ser fidel fins pocs dies abans de morir.

Jordi Estadella era un gran comunicador i una bona persona. Si és veritat que hi ha vida mes enllà, de segur que li està explicant històries a algú, sigui qui sigui, i provocant somriures. Als amics, als companys i a la família, però, ens ha deixat molt tristos. **E**